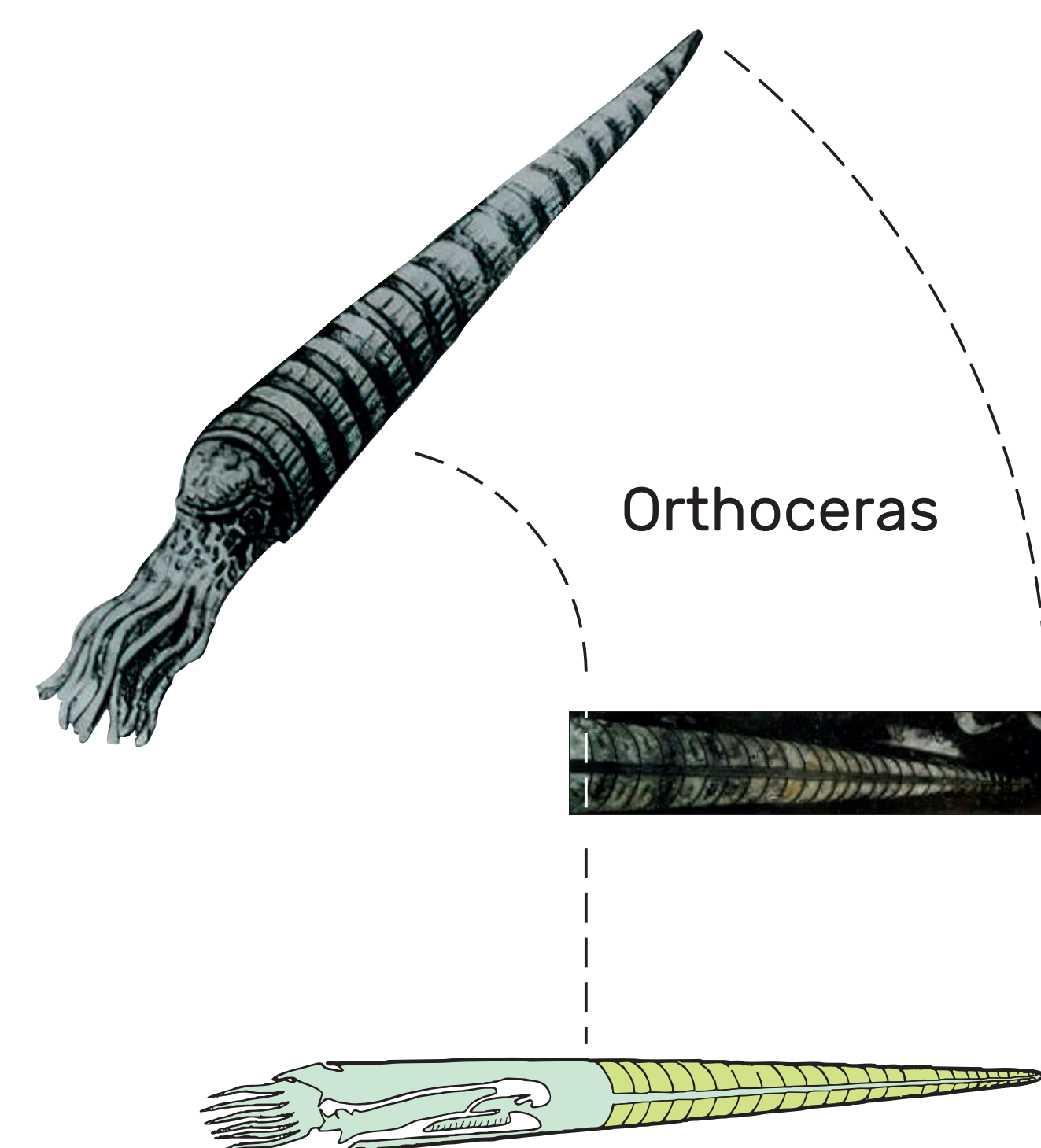

Orthocerový lůmek

Legendární naleziště nahlučených schránek silurských rovných hlavonožců – orthocerů, podle nichž místo získalo svůj název. Orthoceři patří mezi vyhynulé zástupce hlavonožců, v dnešních mořích se vyskytují jejich příbuzní: sépie, olihně, krakalice či chobotnice. Na rozdíl od pravěkých typů má pevnou schránku dnes již jen jediný z nich, loděnka.

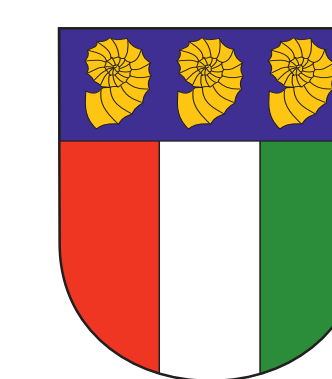
Orthocerový vápenec

V nedalekém – dnes již opuštěném – Mramorovém lomu, který se nachází pod Lochkovem, se dříve orthocerový vápenec těžil, řezal a následně leštil na obklady domů. V Hauptově ulici na Zbraslavi je dokonce 46 obrubníků chodníků právě z tohoto kamene, který je nesprávně nazýván mramorem. Poznáme ho velmi snadno: černý podklad vápence dokonale kontrastuje s bílými schránkami, především rovných, kuželovitých hlavonožců. Na náměstí 14. října v Praze je tímto kamenem obložena budova bývalých lázní a pod radotínským kostelem u lávky na Geozídce v Místě u řeky je jedna taková deska dokonce vystavena. Přes 80 let se ale tento kámen nepoužívá a každý je tak velikou vzácností a památkou na specifickou horninu.

Geologická minulost

Radotín leží v rozsáhlém údolí, jehož převážná část je tvořena mořskými sedimenty, poněkud pak vápenci a jílovitými břidlicemi, kromě nich nalezneme na několika místech také horniny sopečné. Dnes se procházíme po dně prastarého moře. Za miliony a miliony let se mořské usazeniny nahromadily do takové míry, že můžeme sledovat desítky metrů vysoké skalní výchozy, v nichž se nacházejí svědkové dob dávno minulých, kteří se až do dnešních dnů dochovali právě v podobě zkamenělin. Nejstaršími horninami v Radotíně jsou břidlice ordovického stáří, které se vyskytují například u Staňkovky, cestou do Třebotova či nad tratí k Velké Chuchli; silurské horniny jsou pak velmi hojné směrem k Lochkovu či v okolí Klapice. Devonské, tvořené černými a šedými vápenci, formují nejvýraznější skalní masivy, jakými jsou Radotínské skály, lomové stěny u cementárny či skalní defilé v údolí Šachetského potoka směrem ke Kosoří.

Znak Lochkova

Nedaleký Lochkov má v horní části svého obecního znaku modré pole se třemi stočenými schránkami hlavonožců, kteří upomínají na hojný výskyt zkamenělin v okolí, byť stočené formy patří k unikátům. Orthoceři jsou zde ale neskutečně hojní. Vápencové vrstvy jsou v horní části lůmku a suťových svazích tvořeny tisíci naplavenými kuželovitými schránkami orthocerů. Kromě nich se v sutích občas vyskytují zahnuté a výjimečně též zmiňované stočené formy, četní jsou i mlži, zato trilobiti patří k relativně vzácným zkamenělinám.

Zde nalezení mlži rodu *Cardiolinka*

NAUČNÁ STEZKA RADOTÍN

Zastávka č. 12

Stezku zajistila v roce 2022 svými prostředky
Městská část Praha 16

Autoři projektu:

Pavel Jirásek, Jakub Mareš, Irena Farníková
a další členové Letopisecké komise Radotín

Odborná spolupráce:

Správa CHKO Český kras
a Magistrát hlavního města Prahy

Autoři tabule:

Štěpán Rak

Fotografie a použité materiály:

Archiv Štěpána Raka